

Pretulu prenumeratiunii
pentru partile Austriei si
Ungariei: pe 1. anu 4 fl.
pe 1/2 anu 2 fl. v. a.
pentru alte tieri pretulu
indoitu.

SPERANTIA.

Fóia literaria-bisericesca.

Banii de prenumeratiune
si corespundintiele sunt
de a se adresa franco
catra Redactiunea „Spe-
rantiei”, la Aradu, strat'a
Capelei, Nr. 26.

Organulu societatei de lectura a teologiloru romani din Aradu.

Foi'a acést'a sub auspiciile superioritateri scolastice ese de dóue ori la luna, anume la 1. si 15. a fiescecareia luni, sub redactiunea colegiala a teologiloru: *Custante Gurbanu, Ioanu Besanu, Iustinianu Cernetiu si Georgiu Morariu.*

In caus'a alegeriloru preotiesci.

Congresulu nostru natiunaliu besericescu. tenuity in lunea Septemvre si Optovre 1868. la Sabíu a adusu lege prin §. 13. art. I. c. I. alu statutulu organicu, ca preotii se se aléga prin poporu. Acésta lege e in consonantia cu institutiunile primitive ale besericeii crestine; dar in statu quo alu ei si intre impregiurarile de astadi ale poporulu nostru. nu o vedemu corespundietória, càci prin aplicarea ei, precum arata esperintia, mai curundu s'aru nasce unele scaderi in beserica, de catu folosu, adeca luminare si prin urmare fericire timpurana si eterna. ce cu totu dreptulu ceremu dela beserica.

Cualificatiunea preotimei nóstre e diversa. asia precum si parochiele nu sunt esemenea, ci unele mai bune. altele mai de diosu si altele de totulu slabe; manecandu din acestu punctu de vedere, eugetamu cà implerea parochieloru vacante e incepiata cu gradulu cualificatiunei clericiloru concurenti. De orace inse vedemu. cà citatulu art. alu statutulu nu prescrie nici o lege referitoria la calitatile concurentiloru, pentru de a se evitá unele abusuri. ce se potu sterni la alegerile preotiloru: ni luàm libertate a face nescari observatiuni generali la aplicarea legei citate. si pana candu se va depliní defeptuositatea ei.

Suntemu si vomu fi totdeun'a pentru sínódele besericesci ori in ce afacere mai momentósa besericesca, dar totodata ne ostimu si ne vomu osti pururea in contra veri carui reu, ce s'ar sili a se viri in simulu besericeii nóstre. fia acéla cu fatia visibile inaintea ochiloru omenesci si pe cont'a legiloru sustatatorie. au lucre in ascunsu si su masc'a dreptatii séu a acomodarei giurstariloru. Si in asta privintia punemu pondulu celu mai mare pe organizatiunea interna a

factoriloru. cari au mai mare incurgere intru cultivarea viiei Domnului. avendu de basa cuvintele Apostolului. care dice: „Ve rogamu fratiloru, se recunósceti pre cei ce se ostenescu intre voi.” (1. Tes. 5. 12.) Si éراسi intr'altu locu: „Presviterii, cei ce si-tienu bine diregatori'a, se se invrednicésca de indoita cinste. mai alesu cei ce se ostenescu in cuventu si in invetiatura.” (1. Tim. 5. 17.)

Fora observarea acestoru indreptari apostolesci nu se póte ajunge nici unu resultatu mangaitoriu in beserica. si prin urmare nici o imbunatatire a sortii preotiesci, dupa carea suspinamu necurmatu, dar pre-tinde acést'a si ensasi firea lucrului si judecat'a ne-partiale.

Organisarea si respective reducerea parochieloru va fi o despusetiune de mare interesu pentru binele nostru besericescu. — marturisimu, e o cestiune forte grava asupra careia n'a potutu decide congresulu nostru besericescu pe langa tóta bunavointia lui spre salutea comuna — in decursulu aloru trei septemani de dile. pe catu timpu s'a fostu intranitu in tómn'a trecuta. Amu peatui de ne-amu indoí catu de putienu despre bunavointia reprezentantiloru nostri in acelu congresu. si canóscemu pe deplinu nisuintiele loru salutarie. catu inse pentru alegerile preotiloru ni vine a pune intrebarea: *óre la implerea parochieloru vacante, se nu se faca nici o deosebire intre concurenti, ci se aiba óre ori care clericu dreptulu, de a concurge pentru ori care parochia vacanta?* Acésta intrebare nu o facemu numai noi aci: ea se aude pretotindenea in giurulu preotiloru si a celoru interesati; si punu intrebarea acést'a pentrucà — precum dicu — in statutulu organicu nu se face nici o pomenire despre calitatile concurentiloru.

Déca dara congresulu nu a potutu decide asupra întrebarei acesteia (si din cauză, că n'a avutu clasificatiunea parochieloru in genere): dupa parerea noastră sinódele eparchiali, dar si pana la convocarea acestor'a — ensasi ordinariatele diecesane aru avé dreptu de a depliní acést'a lecuna macaru si in singuraticele casuri ale implerei careiva parochii vacante, enunsiandu prin concludu consistorialu, *cari dintre concurinti au dreptu de a competi parochia respectiva vacanta si cari nu.* — In acestu modru nunumai că s'aru delaturá neplacerile in casuri de alegere — si ale ordinariatulu si ale alegatoriloru, ci anca prin acésta despusetiune s'ar remunerá sciintia, capacitatea, virtutea, harnicia s. a. calitati ale respectiviloru concurinti, pecandu in intregulu cleru s'ar sterni o emulatiune viua intru eserciarea virtutiloru si pastorirea adeverata a turmei, sciindu că prin acésta se face demnu de unu statu mai bunu; si care preotu nu doresce acést'a?! La din contra, déca nu se face nici o destingere intre concurinti, si calitati spirituali nemicu nu decidu si se lasa dupa voia fiesce caruia a concurge pentru ori care parochia: la intemplari ca aceste decide popularitatea castigata prin medilócele destulu de cunoscute in tempulu nostru, se alege consangénulu cutarui omu popularu din parochia despre carele ordinariatulu, candu l'a primitu intre elevii institutulu clericalu, nici că ar fi cugetetu asia ceva. — mai departe ar domni nepotismulu, seu s'aru ivi alte abuzuri, incopiate cu astfelu de alegeri: si apoi in fine dupa atatea sfedi, dupa atatea neplaceri. — in un'a dintre cele mai bune parochii ale diecesei, reuséza unulu, caruia si dupa cualificare dar si dupa recomandatiunea, pe acarei basa a pasitu in cet'a preotiesca, de abia i-s'ar fi cuvenitu o parochia slabutia. Atunci apoi se totu pôte întrebá concurintele colegu: la ce atate pregatiri, asteneli, jertve s. a.? — Si in atari impregiurari cine patimesce? singuraticii se ingamfa éra beseric'a suferé! — Intr'adeveru acést'a ni infatisiéza o icóna trista! de a carei spectaclu nunumai că amortiesce tota emulatiunea intru nisuintiele de a prosperá, ci tocma se nasce unu resentiu, ca se nu dicu despretiu — din partea cutarui omu talentatu, pentru de a se si candidá pe langa atari rivali.

Esemple avemu destule; asia in dieces'a noastră, doua parochii dintre cele mai bune sunt vacante aprópe de doi ani, si in amendoue cate unu consangénu a unoru parochieni, cari ambii afora de cursulu teologicu, de abia au absolvitu cursulu peda-

gogicu, pe langa acést'a sunt anca individi neprobati, — si acesti doi individi in ambele locuri paraliséza cu preoti eruditi, cu clerici capabili, cu barbati de renume nationalu, cari sunt siliti a reterá din antea acestoru doi. — *)

Déca esiste clasificare intre invetiatorii poporali: cu atatu mai vertosu are locu la aplicarea preotiloru in parochie vacante.

Éta dar un'a rana, si intre relatiunile de acumu dóra cea mai cumplita pe anim'a besericei noastre; aici e de lipsa de medicamentu si de sucursulu tuturiloru filoru credintiosi ai ei, ca toti cati i-potu ajutorá, se se siléscă a o vindecá si anca catu de curundu, ca nu cumva prindiendu radecini, se inveléscă anim'a, prin ce apoi intregu corpulu ar suferí. —

Incheiamu cu dorinti'a de a ne vedé catu de curundu intruniti intr'unu sinodu eparchialu, ca cei chiamati cu mai mare potere se pôte consultá asupra eestiuniloru de interesulu comunu alu besericei noastre dreptmaritorie! dar si pana atanci, vomu se dicemu si pana la impunerea legei — ni s'ar implea anim'a de bucuria, candu amu vedea că sentiulu de modestia crestinesca dar nu poft'a de marire si isbanda ar predomni in fiesce care concurinte, observandu dis'a evangelistulu Luc'a (c. 14. v. 8. 9.) *Candu te vei chiamá de cineva la nunta, se nu siedi in loculu celu mai din susu, ca nu cumva se fia chiamatu de densulu altulu mai cinstitu de catu tine. Si viindu celu ce te-a chiamatu pre tine si pre acel'a, ti-va dice: Da loculu adestuia; si atunci vei incepe cu rusine a tiené loculu celu mai de diosu.*

GREGORIU.

Intrebare la inaltiarea lui Cristosu, — si raspunsulu parintiescu.

Aureliu a fostu scolaru diliginte. A invetiatu istoria popóreloru. A sciutu enumerá animalele mai insemnate, — plantele si mineralele. A cunoscutu din temeiu insusirile corpuriloru, legile fenomeneloru firesci. Dar si superbu a fostu Aureliu cu aceste cunoscintie. Catu audia ceva, aceea indata si dejudécá. Daca i se parea ceva a fi inontra cunoscintieloru sale, aceea delocu desprobá.

In diu'a inaltiarei Domnului a fostu Aureliu in beserica. Acolu a auditu densulu despre inaltiarea la ceriu alui Isusu cu corpulu celu pré maritu. Acést'a

*) Credemu că si ven. ordinariatu le vede si le simte aceste dóra si mai abundu de catu noi, si nutrimu speranti'a, că va impedeá atari abuzuri pe cont'a autoritatii sale. —

inse nu-o putea cuprinde cu mintea sa, si dupa finirea cultului divin astufeliu a graitu catra tatalu seu:

„Tata! eu aceea sciu, ca pamentulu trage in diosu totu corpulu. Pétra aruncata in susu, — cade. Acést'a e legea naturala; carei'a tóte corpurile sunt supuse. Cum póte fi dara aceea, ca corpulu celu iniatu alui Isusu se se inaltie in susu? — Paremi-se ca acést'a e in contra tuturoru legiloru naturale cunoscuta de mine.

La intrebarea acésta tatalu seu cu seriozitate astufeliu i-a respunsu:

„Jubite fiule! Nu este mai uritu decatu semidoctulu. Cáci acést'a crede ca tóte le scie, — si pentru aceea, ce nu e in stare de a-si esplicá, nebusce negéza. Cu dorere vedu ca si tu usioru ai poté retací pe acésta cale pericolósa. Dar vedi, totu aceea ce potemu noi ómenii sci si cumóscce dela noi, acele tóte suntu cunoscintie ne perfecte. Pentru aceea a disu unu filosofu dintre cei de demultu fórt nimeritu, ca in adeveru numai aceea un'a scie, ca scie fórt putienu. Si tu, tiene in minte acést'a apoi vei poté fi intieptu, — cáci déca credi ca sci multu, in adeveru arati numai nebun'a ta sumetie. Aceea ce sci tu, e unu adeveru omenescu supusu indoelii si trecatoriu. Era ce este scrisu in cuventulu lui Ddiu acel'a e adeverulu celu vecinicu alu parintelui celu mai intieptu si mai gratiosu. Dreptuaceea totu ce e scrisu in cuventulu lui Ddiu, desi se vede contrariu cu legile naturali cele cunosci tu, cu securitate poti crede.

Sant'a Scriptura dice, ca Isusu s'a inaltiatu la ceriu. Éra invetiatur'a ta dela omeni primita dice, ca corpulu nu se póte inaltia in susu, pentrucá pamentulu lu atrage. Si pentru aceea tu voesci a te indoi despre adeverulu inaltiarii lui Isusu la ceriu. Fiule acést'a e o nebusca usiorintia de minte. Intru acestu tipu pentru cunoscintia ta cea supusa indoelii, ai alungá dela tine consolatiunea spiritului teu. — Dar vina se privimu Sant'a Scriptura cu lumin'a mintii, seriosu si cu bunavointia, si asia nu vomu aflá intrensa ceva contrariu cunoscintieloru nóstre.

— Tu esti pruncu fragedu, si totusi poti aruncá pétr'a in susu. Adeveratu ca pétr'a aruncata in sus numai oreceva orgii se va inaltia dupa aceea cade. Pentru ce? Pentrucá poterea ta e cu multu mai debila decatu poterea atragátoria a pamentului, care trage pétr'a in diosu.

Pre Isusu poterea cea divina l'a inaltiatu la

ceriu. Éra poterea lui Ddiu e nemarginita. Elu a pusu in pamentu poterea atragátoria. Celu ce a datu poterea, intrensulu óre se nu fia potere? — Si déca tu poti aruncá unu corpulu de óre cateva orgii in susu: óre poterea cea nemarginita alui Ddiu n'ar fi in stare a inaltia corpulu lui Isusu celu iniatu.

Dar se privimu si in alta parte. Sémena o sementia de ghinda. Din sementia de ghinda va fi stejariu. Coltiulu sementiei putredinde cresce si nisuesce in susu. Si stejariulu resaritu se inaltia la naltime de cateva orgii. Apoi si stejariulu e corpulu, si elu e supusu poterei atragátorie a pamentului. Si totusi se redica in susu. Acést'a o poti observá la tóte plantele. Sementia se ingrópa in pamentu si purcede spre putredine. Dar dintrens'a coltiulu vietii — plant'a cea noua, nisuesce in susu. Vedi! si acést'a e legea naturala. Legea, carea o ai sciutu tu pana acum, invétia ca pamentulu atrage totu corpulu catra sine, de dupa pondulu si greutatea sa.

Plant'a, carea cresce in susu din sementia — ne mai invétia anca, cumca tóta vietia uoua nisuesce in susu. Invétia, ca unde se destépta ceva spre vietia noua, aceea totu in susu se redica. Catu de frumosu incapu la olalta aceste doue legi diverse si in lumea acést'a, carea o poti pipái cu man'a. —

Stejariulu se póte inaltia numai la cateva orgii, éra preste aceea nu. Pre langa acést'a radecele lu léga de pamentu. Asia e, pentrucá si vietia noua a stejariului — e numai o vietia pamentésca marginita. Inse prémaritul corpulu alui Isusu a iniatu spre vietia noua cerésca. Deci si acést'a s'a inaltiatu susu la ceriuri. Inaltierea lui nemicu nu a retienutu la pamentu. — Vedi fiule! si crescerea in susu a unui firu de érba, ce esemplu frumosu ni da despre inaltierea lui Isusu la ceriuri.

Atotpoternicia lui Ddiu o vestesce si celu mai micu atomu si perfectiunile lui strelucescu in unica picatura de róua. Se nu te insiele dreptuaceea fiule intieptiunea lumésca, carea se sterge, — ci se-ti fia conducatoriu intieptiunea ddiésca prin Cristosu, pre carele l'au predicatu evangelistii si apostolii (1. Cor. 2. 6. 7.) Se nu ataci nici odata cuventulu lui Ddiu, carele este cuventulu vietiei cei eterne si mangaitorie cu sciintia omenésca cea supusa indoelii si schimbatiósca. Déca ti-se-va imparea, cumca cunoscintiele tale cele omenesci suntu in contra Stei scripturi, mai bine socotesce cu apostolulu Pavelu tóta intieptiunea omenésca desiérta, decatu macaru numai pe unu mo-

mentu se aibi indoiéla in Cristosu, carele pentru salvarea spiritului teu s'a infiptu pe cruce, dar a in-viatu din morti. —

tradusu de
G. Lupsi'a.

Se nu iai numele lui Ddieu indesiertu!

Ddieu, acest'a este numele fiintei acelei'a, in care se concentréza tóte conceptele filosofiloru despre esistinti'a perfecta a tuturoru lucruriloru posibile si neposibile in antea mintei omenesci; santieni'a bunetatea, dreptatea, puterea, marirea, intieleptiunea, tóte aceste însusiri sante si de mintea omenésca ne-numerabile. — sunt care le posiede in gradulu celu mai perfectu: si fiinti'a acést'a, ce o numimu mai perfecta si mai santa. — este Ddieu.

In timpurile antice asemnau pedepse de mórte asupra capeteloru aceloru temerari, cari cutezau a pronunciá numele lui Ddieu. (Jehova); numai Archie-reului i-erá iertatu odata pe anu a-lu rosti in beseric'a Ierusalimului, dar si atunci atátu de mereu, cátu abia lu intielegeau si cei din apropiarea lui.

Mare pecatu a fostu dara la Israilteni a pronun-ciá numele lui Ddieu, se pedepsea cu mórte, dupa cum vedemu acést'a la Leviti (24. 16.) *„Carele va numi numele Domnului, cu mórte se se omóra, cu pié-trii se lu ucidia tóta adunarea lui Israilu, ori veneti-cu, ori moscénu, candu numesce elu numele Domnului, se se omóra.”*

Dorere, in seclulu nostru nunumai cá nu ne folosimu de acestu nume présantu mai la tóte afirma-rile nóstre, ma nu ne impiedica sfiéla de a grai chi-aru si reu si nedreptu in contra lui: ce e mai multu, audimu pre unii injurardulu chiaru si prin locuri pub-lice. — De aru sci sermanii ce facu, si de unde is-vorescu atari pecate intru animele loru, negresitu cá nu aru ascultá mai multu la glasulu satanei, carele prin organele sale, cu tendintie demoralisetórie, in totu modrulu si-cauta partisani intre cei necorupti, dintre cari apoi i-succede pre multi a ii subjugá sco-puriloru sale.

Si cine injura numele lui Ddieu? au nu sunt ei toti cei mai corupti din ori care clasa a veri carei poporatiuni, pre cari, de-si sunt de diferite ocupati-uni ori demnitati, de i-ai pune la olalta: singuri de sine aru poté formá o partita separata, pre carea apoi cu totu dreptulu amu pote-o numi *corupta*. —

Multi sunt si de acei'a, cari mai tóte asertiunile sale si-le intarescu cu autoritatea numelui Ddieu.

Firesce, cá atari ómeni sunt discreditati prin menti-urile dese ale loru si folosescu pre alu lui Ddieu ca de unu medilocu intru afirmatiunile loru. — óre ace-si'ti'a nu pecatuescu? ba pecatuescu, cáci: *„nu e iertatu se iai numele Domnului Ddieului teu indesiertu, cá nu va cnrati Domnulu pre celu ce ia numele lui inde-siertu.”* — dice Moisea „adou'a lege“ c. 5. v. 11. —

Omului de caracteru tare, i-este destula autori-tatea propria pentru adevritatea cuvinteloru sale si nu se provóca la alte persóne, cu atatu mai vertosu nu ni este iertatu a ne atinge de numele présantu alu lui Ddieu, dupa cuventulu evangelistului Mateiu (c. 5. v. 34.-37.) *„Nici decum se nu te juri, nici pe ceriu, cáci este scaunulu lui Ddieu. Nici pe pamentu, cáci este asternutulu petióreloru lui; nici pe Ierusalimu, cáci este orasiulu marelui Imperatu. Nici pe capulu teu se nu te juri, fiindcá nu poti se faci unu peru albu séu negru. Ci fia cuventulu vostru asia, asia; nu nu: éra ce este mai multu decátu acestea, este dela celu reu.”*

Luarea numelui lui Ddieu indesiertu dovedesce, cá nu avemu destula iubire si alipire catra Crea-to-riulu nostru, care impregiurare e periculósa si bine-lui comunu: pentru aceea autoritatile politice in sta-turi crestine pedepsescu injurarea numelui acestuia. La noi s'a mai recitu influintiarea organeloru de statu asupra celoru ce hulescu pre Ddieu, dar a se innorá cu totulu acést'a iufuintiare, nu e consultu, nici pentru ensasi buna stare a statului si din acelu puntu de vedere, cá spre documentarea nevinovatiei in casuri dubii, mai departe la intrarea in diregatorí publice — dela domnitoriu pana la judele comunalu, se prefinde depunerea juramentului pe numele lui Ddieu.

Santu e dar numele Lui, si santieni'a acést'a trebue se se sustiena nevatemata, se nu se desanti-ésca nici prin o pofta lumésca; se urmamu dupa esem-plulu lui Policarpu, carele la incercarea proconsulului de alu amagi ca se blasteme numele lui Cristo-su, i-a replicatu: *„Am sierbitu lui Cristosu optudieci si siese de ani, si elu sub acestu restimpu nu m'a ape-satu, deci cum voiu poté eu blastemá pre Regele si Man-tuitorulu meu”!*?

Joanu Besanu.

N'a fostu, nu este si dreptu aceea neci candu nu póte fi l ca articlu la cuvintele barbatesci termi-nate in u ei lu:

Intrég'a argumentatiune a dlui Brutus mai alesu pre doue probe — pre cari i-a placutu a le numi si *eclatante* — se

bascza, anume 1) pre declinatiunea numeloru proprie 2) pre declinatiunea numeloru masculine terminate in *e*.

La cea d'antaniu e de prisosu a mai reflectá, pentrucá cade de sine, vediendu cá aci nu e alta de câtu prepunerea articlului, carele la apelative e postpusu séu sufisu. Èr' la a 2-a de una data — pana mai la vale — reflectámu numai la declinatiunea pronumelui latinu *ille*, carele ni arata cá si dela parinte-le se formeza gen. parinte-*lui* dar' nu parinte-*lei*, etc.

Candu cadu argumintele, cari le numimu fora temeiu eclatante: atunci de una data ne convingemu si invetiamu cá pucinu seu mai bine — nimicu nu ne potemu radiemá pre masim'a: „*Se non è vero è ben trovato*“, neci pre: „*Questo è detto benissimo*“, deca nu e si facutu bine, cá-ci: *Dal detto al fatto vi è un gran tratto*. — In adeveru, neci mie nu-mi placu tóte, cáte se tienu de scrierea romana moderna, dar' in urma vediendu, cá asia pretindu legile ei, urmezu asia precumu aceleasi mi dicta si impunu. Cu tóte astea nu voiu se dícu alta, decatu cá: *limb'a nu se póte cultivá dupa gustulu seu placulu omului*, ci *dupa legile dictate si impuse de ensusi geniulu ei*; asiadar' se vedemu cumu se formeza genit. in limb'a romana dela *lu* prin adaugerea unui *i*?

La acestu adeveru vomu deveni deca 1) vomu cautá adeversulu in latinesce, seu mai bine 2) deca vomu cugetá sanetosu si in romanesc; deci.

Cuncá limb'a latina e nascuta d'in cea romana seu vechia italice, toti scimú, cari ne cunóscemu cu ceea ce ni lasá scrisu Eutropiu (Lib. 1. de gestis Romanorum): „*Regnante tamen Latino (in Latino) qui latinam linguam correxit, et Latinos de suo nomine appellavit*“ etc.

Ce scaimbare a facutu regele Latinus in limb'a latina adeca ce a lasatu afora d'in limb'a poporului si ce a adausu la cesta coresa, nimenea d'in cei antici nu ni-a lasatu scrisu.

Dar' judecandu, cá limb'a romana (mam'a celei latine) precumu si tote limbele, cari figureza su nume de romanice au articlu: cu tota securitatea potemu conchide cá si limb'a latina in ante de coregera ei a avutu articli: si erasi judecandu dupa cumu ni arata exteriorulu, in catu-va si interiorulu limbei latine: Latinus o a indreptatu camu dupa cea greca adoptandu in unele templari chiaru si insusiri interne, precumu casurile unoru declinari etc.; acést'a se vede cá alaturandu decl. din sing. a lui *anthropos* grecescu cu ceea a lui *dominus* latinescu, in tote casurile suntu asemenea afora de genit. care mi se vede, cá e reserbatu d'in limb'a antica romana, adeca din cea ce s'a nascuta latin'a, remanendu numai art. *lu* afora.

Mai afla-se astadi articlii in limb'a latina? Toti asia credemu, cá pronumele *ille* cu ablativulu *illo*, seu mai bine neutrulu *illud*, lasandu consorant'a din fine, si *illa* — suntu sorgintea seu mai bine dísu au fostu isvorulu articliloru.

Articlii acesti'a inse cu oresi cari modificari — de cari suntemu convinsi cá multe s'au facutu cu ocaziunea coregeri limbei latine — ni se iufacisieza; pentru aceea-credu a fi de imperativa necesitate, si mare folosu, a nu remané mortisiu pa langa eli, ci judecandu pre calca mintei sanetosé, mai usioru si mai siguru vomu aflá adeversulu.

Deci dupa ce suntemu convinsi ce articlulu de sub intrébare e *lu*: vine se ni damu sema cumu se formeza genit. dela elu pr'in adaugerea unui *i*? Pre mai multe arguminte ne radiemamu, anume: 1) Pre form'a genitivului numeloru feminine, a carei'a sufisu e *i* d. e. num. cas'a, mes'a gen. a casei, a mesei, seu mai genuinu: num. casa-*la*, mesa-*la* gen. a case-*lei*, a mese-*lei* etc. adeca *a* s'a stramutatu in *e* si acestui *e* s'a adausu sufisulu genitivului adeca: *i*.

De aici se nasce iutrebarea, de ce nu se stramuta si *u* d'in articlulu *lu*, in *i*?

Respunsulu e cá-ce atunci se intelniau doi *i*, ce armoni'a limbei n'a permis, precumu n'a permis se se dica case-*ei*, mese-*ei*, asia reu gen. ar fi fostu d. e. dela domnu-*lu* gen. a domnu-*lui* ori domnu-*li* etc.

2) Eclatanta proba ni este genit. numeloru latine (de a dou'a decl.), terminate in *us* si *um* (terminatiuni, luate d'in grecele *os* si *on*) apoi dativulu numeloru terminate in *us*, tienetórie de a 4 decl., cáci dupa ce scimú, cá limb'a latina in ante de corectiune a avutu arriclii, si dupa ce *dominus*, *ovum* in gen. au *i*, fora indoéla de aci nu lipescce alta, de catu articlulu *lu* d. e. d'in *dominus* lasandu caracterulu grecu *s*, va fi *dominu*; adaugundu-i articlulu, va fi *dominu-lu* acestui'a erasi adaugundu-i-se sufisulu genitivului *i* precumu vediuramu mai susu; asia dara va fi *dominu-lui* *) ori rom. domnu-*lu*, domnu-*lui* etc. — Acésta parere o partinesce si betranulu filologu italu *Lanzi* cu epitetulu „forte ingegno“.

3) Cumu cá genitivulu latinu, de una data si romanu a potutu fi *lui* formatu din num. *lu* cu sufisulu gen. *i*, ne convinge pre deplinu pronumele *lui*, care nu lipsescce neci dintr'un'a din limbele romanice, care *lui*, acuma, in limb'a francica, ca de sine statatoriu se impiega si in nom. si in acusat. ér' in cea italice (literaria) in acusat. in cea vulgara si in num. cari tóte nu voru se dica alta, de cátu cá articlulu nostru e *lu*, dar' nu *l* cá-ci din *lu* usioru s'a potutu forma *lui*, dar' din *l* singuru nu se pote neci presupune, neci crede. Mai departe cumu cá gen. ori dat. — cá-ci totu un'a formá au — a potutu fi *lui*, ne convingemu dela unu dativu din formulele cele prea vechie ale lui Marculfus (lib. 1. c. 17.) unde aceste cuvinte se citescu: „*Sicut constat, ante dicta*

*) Se pote cá unii se dica, cá *i* d'in gen. lui *dominus* e din *u* alu nom., si totu de una data aratarea numerului plurale. Fora a derage cátu mai pucinu d'in legile limbei latine, — li respundu cá acest'a nu e asia, cáci: 1). Deca ar' avé *dominu* in fine articlulu adeca deca ar' fi *domnu lu*, atunci nu ar' poté fi in gen. *domin-lui* ci *dominu-lui*, despre ce ne taia tota dubietatea declinatiunea nostra, unde si d'in cuventulu *domnu* nu se stramuta *u* in *i* in sing. ci numai in plur. d. e. domnu-*lu*, domnu-*lui* etc 2). De unde e *i* in gen. la neutrulu *ovum*? care in plurale are *ova*, nu *ovi*? Lipeditu e lucrulu dara, cá acestu *i* d'in gen. numeloru latine nu e altu ceva, de catu sufisulu genitivului limbei romane antice. 3) Cá se nu cugete cineva, cá am divagatu in regiuni imaginarie, cá cugetu á bâtir des chateaux en Espagne: i voiu aduce si exemple de cele, ce le pote pipái cu man'a; si anume: dativulu numeloru latine de a 4. declinatiune terminate in *us*, precumu: *exercitui affectui*, *exitui* etc. d'in care nu lipsescce alta decatu articlulu omisu de Latinus cá-ci deca se va inseri (intercalá) art. intre radecin'a cuventulu si a sufisului gen. *i* nu poté fi altu cumu, de cátu: *exercitu-lu-i*, *affectu-lu-i*, *exitu-lu-i* etc.

*villa ab ipso Principe memorato **lui** fuisse concessa*“ (v. disert. de incep. limbei rom. de P. Maioru pag. 311)

Unii vreu că acestu *lui*, e scurtatu din *illui*, care (illui) ce indebunții în vecurile de demultu în loculu dativului nrului sing. *illi*, spre a se distinge de nominativulu plur. *illi*; inse eu mai credu că acest'a e proprietatea limbei romane antice, ce la noi și la moesoromani s'a conserbatu în articlu și pronume, er' în celelalte limbe romanice în pronume.

Cu tote că cele dîse suntu chiare și luminate, dar' că se nu ne indepartăm neci dela limb'a latina moderna: voiu demustrá și pre alta cale că genit. se forméza dela nom. articulatu. Aci am se oserbu: că una argumentatiune nu repumna neci eschide pre cealalta, numai cătu deca se admite cea de mai susu pentru *lu*: césta urmatória mai strictu luatú motiva numai formarea genit. dela numin. numelorú masculine terminata în *e*, pr. parinte-le, frate-le etc. altmintrea e acomodativa și credu bine nimerita și pentru *lu*, deci:

Ad. VI. De dupa pronumele latine moderne, de cari în totu respectulu și articulu se tiene, genit. se forméza d'în numinat. prin stramutarea lui *u*, ori *e*, d'în articlu în *i*, și adaugerea unui altu *u*.

Aici va fi demustratiunea forte scurta că-ci ensesi pronumele latine ne frangu tota indoiéla, și adeca: nom. *ille*, genit. *illius*, etc. adeca: *e*, se stramuta în *i*, și apoi se adaugé unu *u* *i*; Erasi *u*? Nu pricepu pentruce i-este cuiva asia de uritu și se scandaliséza de *u*, candu vrendu nevrendu ni apare în capetulu cuvintelorú. D'în acést'a ne potemu convinge, că și la parinte-le frate-le se formeza genit. dela numinat. articulatu — a carora decl. prea naturalmente că erá separata de cea cu *lu*. Mai departe dupa ce am aratatu că articulu *lu*, esista în limbele romanice, pr'în urmare și în a nostra, mi ieu voia a decide, că afora de vocat. *illo* a potutu fi și nom. *illo*, seu *illu*, — altmintrea este *illud*, — carele deca lar' fi receptu Latinus *) între pronume ar' fi fostu *illus*, și de aci togmai asia s'ar' fi formatu și se pote formá genit. totu dupa norma de mai susu d. e. dela *illo*, seu *illu*, ori *illus*, genit. *illius*, despre credu că nimenea nu se va indoi.

Acumu inse vine întrebarea; Cumu s'a facutu d'în *illius*, *lui*?

Pentru cei ce cunoseu limb'a e deslegarea forte usiora anume: pr'în omiterea silabei *il*, și a caracterului grecu *s*; apoi prin scaimbarea lui *i*, cu *u*, și d'în contra. Altmintrea și f. P. Maioru dice în disert. aici adese memorata că; *Bigonius si Menagius, nu fora treba socotescu că lui, s'a facutu d'în illius*.

D'în tote acestea séu într' unu tipu séu întru altulu, formarea genit. dela nominativu o potemu considerá că deplinu justificata,

Ad. VII. Dela adeveratulu articlu *lu*, se formeza și

*) Ce se faci? decisiunea celni mai mare buna, rea, trece de lege. Latinus neconsultandu trunchiulu cuvintelorú a disu se fia numai *ille* art. masc. în nom. și asia a remasu; buna ora că arabulu ce a disu: semnele acestea 3. 6. se fia: trei, șiese; er' ceasta: 5. 9. cinci noue; cu tote că a potutu fi și vice versa.

logiculu numin. plur- *li*. Despre acést'a inse numai adaugu nemicu, deorace stramutarea lui *u*, în *i*, o-a aratatu dlu G. C. în nrulu 5. alu „Sperantie“, și anca cu unu metodu asia de usioru, și întru unu modru asia de chiaru, cătu: nu numai barbati de litere și limb'a, ci chiaru și scolarii carii celu pucinu cunoseu partile cuvintarei potu recunosece; dreptu acea afu de superfluu a mai delibérá și aici despre acestu obiectu; ci-mi inchiaiu oserbatiunile crediendu că:

D'în tóte cate am aratatu în acestu tractatu critien asupra lui *l*. luminatu se vede că „articulu romanescu la numele masculine terminate în **u**, a fostu, este și dreptu acea pururea debue se fia **lu**.“ că-ci acest'a e în consonantia cu trunchiulu cuvintelorú terminate în *u*, ér' mai pre susu de tote geniulu limbei lu pretinde, caruia de se va resiste: limb'a tristu o vomu vedé intrandu în intunecosulu și fora neci unu dreptu sapatulu ei momentu.

Er' pentru pruncii incepetori de cari dice dlu M. Velceanu, că se impiedeca în *u*, d'în articlu se dá acésta regula generale.

În limb'a romana *u* d'în capetulu cuvintelorú de regula e mutu, afora de.

1. Candu *i* precede una consonante muta cu alt'a licuida precumu *bl*, *br*, *cl*, *cr*, *tr*, *dr*, etc. d. e. ambly, timbru, cielu, acru, lotru, codru, fetiorandru etc.

2. Candu *u*, e însemnatu cu accentulu greu d. e. faciú, trecú, începú avú, potú.

3. Candu vreunu cuventu se injuga cu altulu, și mai alesu cu pronume cojunctive, d. e. Cumu-*lu*, chiama? Sumu-*i*, eu detoriu? Suntu-*le*, ei de vina? acumu-*lu* vedu că e cu mente etc.

Candú voru sci prucii acestea; nu se voru mai impiedeca în *u*, d'în articlu.

Neci se creda cineva ca ar' fi vre una dificultate, déca se esercita bine; pentru ca *nemic'a nu este ce se nu se pota facilitá cu esercitiulu*.

Dara de și aru respunde cineva pre *u*, d'în articlu, se-mi créda onoratii lectori, că acela n'a comisú nece o crima de orace credemu că mai de multu s'a pronunsiatu, ce și astadi se sustiene la transdanubiani.

Sonulu tautologicu *lulu*, nu mi se vede alta de cătu diumetate de nume d'în *copilulu*, aci inca se chiarifica articulu. Mi s'a intemplatu și mie adeseori propunendu limb'a francica, de incepetorii au respunsu pre *e muet*, ba fiindu cuvintele: *tata*, *mama*, adeca: *père*, *mère*, langa olalta pruncii de romanu au facutu și unu risu, dicundu: *pere*, *mere*, — și mie ut mi-a plesnitú în minte se scriu la Parisu se se lase acelu e muet d'în finea cuvintelorú, cu motivulu, că incepetorii se impiedeca în elu.

În fine finale me miru, și nu potú pricepe și sci, pre ce se radiema dlu. Br. candu dice că francii și anglii, déca aru trebú astadi se-si creeze ortografia, nu o aru face asia grea, și intortocata, precumu e astadi?! — Eu d'în contra oserbu că statele aceste civilisate și inaintate în cultura avendu academic și destuli barbati literati, și adeca avendu mediloce precumu materialminte: asia și spiritualminte, deca aru fi convinse că ortografiile lorú suntu grele, rele, intortocate etc. pre tote intemplanle le-arú emenda, dar' fiindu ca

nu facu pasi in treb'a acest'a i dice franculu „*Je ne me fais point le scrupule de le faire, car c'est à faire rive.*“ si eu conchidu, că ortografele acestoru limbe suntu basate pre regule logice, cari dau autoritate limbei si pr'in urmare suntu bune, usiore, etc. firesce numai pentu cei ce le sciu; er' de simplificare nece nu e vorba ca-ci p. e. iu literatur'a francica mai vechia cetimu cuventulu *tems*, (rom. *tempu*), care se pronuncia *tan*, scrisu fora p, ér' acumu totu cu p, precumu *temps*, unu picu mai greu dar' mai originale. —

Eu d'in partea mea candu vorbescu de limbele cele frumose a le acestoru natiumi bine poleite si intiepte mi vine a eschiana; că observandu numai geniulu si natur'a limbei nostre, se dè *ceviulu se potemu inaltia cultur'a ei la acelu stadiu si culme unde e a franciloru si a angliloru!*

I. M.

VARIETATI.

* Dela unu amicu alu nostru primimu spre comuncare o corespundintia mai lunga, referitória la beseric'a si scólele romane din Lipov'a, — din carea estragemu, că beseric'a catu din privint'a esteriorului si decoratiuniloru pitoresci precum a organizatiunei interne, asia si in privint'a arangiarei tuturoru trebiloru ei, corespunde pe deplinu asteptariloru, — care rezultatu e de a se atribui mai multu neobositeloru fatigatiuni ale dñui epitropu primariu (asemenea nisuintia tutorésca a esperiatu comunicantele amicu si la besericele din Aradu si Micalac'a). — Cultulu dñiescu din acésta beserica se inaltia prin esecutarea cantariloru melodióse ale scolariloru si scolareloru din locu. *) Din privint'a invetiamentului: romanii lipoveni au inaintatu cu timpulu, căci au trei clase normali cu invetiatori destinsi si energiosi, cari dau tóta garanti'a despre succesu favoritoriu in totu ramulu sciintieloru, ce se propunu in atari scóle, desclinitu e inaitata scrisórea corecta si desemnulu, cari tóte intr'adeveru facu onóre invetiatoriloru, catu si comunitatii, carea ii-a sciutu meritá pentu acestu oficiu. —

* (Serbi'a are beserica independenta); sinodulu nationalu alege pre arhiepiscopulu de Belgradu (metropolitulu atóta Serbi'a), si pre cei trei episcopi subordinati lui, cari locuescu in Siabatiu, in Usiti'a si in Negotinu. — Beseric'a posiede insemnabile averi immobili si capitaluri, cari producu o suficiencia intretinere clerului inaltu, éra clerulu seculariu se intratiene de enoriasi. Confesiunea ortodoxa se recunósce dominanta, trecerea dela densa la alta confesiune este oprita si ei apartienu copiii nascuti din casatorielle miste; dar tóte religiunile se bucura de libertatea cultulu loru si au a loru deosebite dirigeri besericesci. Jidovii in anii din urma au capetatu drepturi civile. — Legea cere ca fiacare cetatianu se capete invetiamentulu elementariu si impune flacarei comune detorint'a de 'a avé scóla. Pentu ajutorirea comuneloru, in acést'a insemnabile cestiune esiste unu fondu nationalu, acarui capitalu fundamentalu a fostu adunatu prin inscriptiuni binevoitórie, éra acum se alimentéza prin o contributiune obligatória de 1. leu si 32 bani

*) Nu scimu déca nu patimesce si beseric'a Lipovei de morbulu latitu, adeca de cultulu dñiescu fara de predica. Red.

la fia care contribuabilu pe anu. — Fondulu nationalu se urca la 400.000 ruble arginti.

* „*Evangelische Kirchenzeitung*“ din Berlinu luandu notitia de Compendiulu de dreptulu canonicu alu Esc. Sale Metropolitulu Andricu Baronu de Siagun'a dice despre densulu in nr. seu 18. din anulu acest'a: „Din espunerea dreptulu canonicu, ce are valóre in beseric'a greco-orientale, care l'a publicatu Arhiepiscopulu si Metropolitulu Baronu de Siapun'a in Sabiiu in limb'a romana, avemu inaintea nóstra o traducere germana esita in anulu espiratu. Opulu inaltulu autore are pentu noi unu interesu deosebitu. Unde are dreptulu canonicu gr. orientale valóre practica, acolo domnesce mai putienu simtiu sciintificu decatu in Germani'a éra sciinti'a germana, preocupata de probleme mai de aprópe, pana acum numai a rare-ori si-a intorsu ochii catra densulu. Astfelu opulu pusu inaintea nóstea, care intr'o forma compendiare da unu prospectu asupra terenului intregu, si din punctu de vedere germanu vine a se privi ca o meritósa umplere a unei lacune de pana acum si anca cu atata mai vertosu, cu catu activitatea cea de multi ani a autorelui in servitiulu besericei sale, precumu si inalt'a functiune besericesca ce ocupa in trens'a, dau o garanti'a sigura pentu o profunda cunoscintia a dreptulu ei practicu. — Opulu ensusi ni espune pre autorele, ca pre unu barbatu de nobile libertate si bunetate a animei. Pre langa tóta iubirea sa catra asiediamintele ereditate dela anticitatea christiana, elu manifestéza o minte deschisa pentu trebuintiele presintelui si unu interesu viu pentu o desvoltare continua a besericei. Cu mare resolutetia apera elu principiulu sinodalitatii, folosirea limbei materne la cultulu dñiescu, inregirea besericei prin statu si a statului prin beserica. Dedicatu este opulu credintiosulu cleru si poporu alu Metropolitulu romaniloru de religiunea greco-orientale din Ungari'a si Transilvani'a. Autorele lui prin acésta scriere a pusu caldei sale iubiri si zelósei ingrigiri pentu clerulu eparchiei sale arhiepiscopesci unu monumentu neperitoriu.“ (Tel. R.)

* Comunitatea besericesca din Nadlacu publica in „*Albina*„ concursu pentu ocuparea parohiei vacante de acolo. — De-si cumoscemu intentiunea acelei comunitati, modulu procedurii inse ni este strainu pana acuma.

* Congresulu besericei nationali serbesci — dupa cum se aude — se va conchiamá anca in vér'a acést'a.

— (Tramisu.) La gimnasiulu din Aradu, studintii romanii nu au capetatu calculi din limb'a si literatur'a romana, in perioadele ceste doue din urma. — Caus'a e că prelegerile sunt fórté neglese. —

Invitare

la conferintia literaria publica a societatii de leptura a junimii romane de la academi'a juridica si arehigimnasiulu din Oradea-mare.

Societatea suscrisa si-implinesce o detorintia placuta, veniudu a incunoscintia pre on. publicu, că va tiené in 3. juniu (joi) a. c. sér'a la ½ 8 óre conferintia literaria publica cu cooperarea orcestrului si a corului tenerimii seminarului domesticu, in sal'a otelului la „*Vulturele negru*“; care produptiune a societatii va fi urmata de o academia limbistica (de-

chiamatiuni in mai multe limbe) din partea tinerimii seminarului amintit; dupa urmatorul program:

A) Conferinta literaria a societatii de leptura.

- 1) „Canteca salutară” in quartetu mestecat, intonatu de corulu vocale alu alumniloru seminaristi sub conducerea maestrului de cantu Weinpöller.
- 2) „Discursu de deschidere” rostitu prin D. Conducatoriul alu societatii J. Popfiu.
- 3) „Mersulu tinerimii romane din Oradea-mare” piesa musicale, compusa de Fejérváry, esecutatu pe violina, flauta si clarinetu de orcestrulu alumniloru seminaristi cu cooperarea Dluu juristu Stef. Marcu, sub conducerea maestrului de musica Fejérváry.
- 4) „Resunetu” (unu devotamentu fam. Hurmuzachi) poesia de A. Moresiani dechiamata de Al. Lucaci, stud. de. cl. VIII.
- 5) „Bravura celor 19 plaiasi la aperarea cetatii Néntiu si domnia Rucsanu”, schitia istorica compusa si rostita de Giorgiu Budeu jur. de an. I.
- 6) „Diorile frumoase” canteen natiunale in quartetu barbatescu, intonatu de corulu amintitu.
- 7) „Muzica lui Barcelu”, balada de V. Alessandri, dechiamata de Elia Bozganu jur. de an. II.
- 8) „Potpourri din opera Traviata”, piesa musicale, esecutatu pe violina si flauta de orcestrulu amintitu.
- 9) „Trilogu despre barbati si femei” compusu si produsu de G. Fejér, Vas Indre jur. de an. III si Ioanu Popu jur. de an. I.
- 10) „Muzica lui Stefaniu celu mare”, canteen natiunale in quartetu mestecat intonatu de corulu amintitu.

B) Academiã limbistica a alumniloru seminaristi.

- 1) „Trei floricele”, piesa musicale, esecutata pe violina si flauta de orcestrulu amintitu.
- 2) Dechiamatiune romana: „Umbra lui Mihail” balada de Ilar. Grandea, dechiamata de Anelciu Popu stud. de cl. VII.
- 3) Dechiamatiune magiara: „Pókainé” balada de Paulu Gyulay dechiamatiune de Nic. Maioru stud. de cl. VII.
- 4) Dechiamatiune germana: „Die Mutter Stefans des Grossen”, balada de Bolintineanu, tradusa de Stauffe; dechiamata de Ludovicu Rezeiu stud. de cl. IV.
- 5) „Cantulu lui Horã” in quartetu barbatescu, intonatu de corulu amintitu.
- 6) Dechiamatiune franceza: „L'occident”, poesia din meditatiunile lui Alf. Lamartine, dechiamata de Mich. Popu stud. de cl. V.
- 7) Dechiamatiune italiana: „La battaglia di Macclodio”, poesia de Ales. Manzoni, dechiamata de Giorgiu Sfincle stud. de cl. VI.
- 8) Dechiamatiune romana: „Romanulu”, poesia de Georgiu Teutu, dechiamata de Ioanu Cocisiu stud. de cl. II.
- 9) „Mersulu lui Mihail”, piesa musicasa, esecutata pe violina, flauta si clarinetu de orcestrulu amintitu.
- 10) „Discursu de incheiere” rostitu de D. Conducatoriul.
- 11) In urma: „Resunetu natiunale” (Descãpta-te romane), esecutatu de corulu vocale si de orcestru la olaltu.

Corulu si orcestrulu tineriloru seminaristi va cooperã din bunavointia Rdiss. D. Ioanu Popu, canonicen abate si rectoru sem.

Salã va fi ajustata elegantu. Intrarea gratuita. Dupa productiune literaria se va arãntia in acãsi localitate petrecere de jocu.

Aducem acãstã la cunoscintia publica cu acãsa sperantia magulitãria, cã prã on. publicu romanu din locu si din provincia, care manifestã la tãte productiunile nãstre de pana aci o interesare atatu de viua catra modestã nãstra societate, apretiuindu si de asta data nobilele nesuntie ale tinerimii, oi va fericitã si la acãsta productiune si petrecere natiunale cu presintia sa multu pretiuita intru unu numeru imbucuratoriul, conferindu si prin acãstã la incuragiarea tinerimii romane pe cariera marita a desvoltarii natiunale, a sciintieloru si artieloru frumoase.

Data in Oradea Mare 20 Maiu 1869.

Iustinu Popfiu m. p.
conducatoriulu societ.

Elia Traila m. p.
not. coresp.

Proprietatea si editura societatii teologiloru aradani.

Nr. 76.

Seriã IX.

Insciintiare. *)

Subscriã directiune, — avendu in vedere impedecarile necvitabile si pe nesciute intrevenite, cari facu cu absolutã nepotintia realizarea numerãseloru agende, ce privescu la pregatirile trebuintioase pentru adunarea generale din anulu acãstã, — in siedintiã de astadi a dispusu: ca terminulu deja defptu pe $\frac{2}{14}$ Juniu a.c. pentru tineria adunarei generale **se se amene pe 1. Septemvre a. c. st. nou**, care terminu se prevede a fi cu multu mai in folosulu afaceriloru Asociatiunei, si mai alesu din acelu punctu de vedere: cãci partea cea mai mare dintre respectivii domni colectanti ai Asociatiunei — nici in urmarea repetiteloru provocari de aiciã facute nãu reportatu despre rezultatulu licuidarei si incasarei restantieloru, cu care sunt detori membrii Asociatiunei, — prin urmarea acelu respectivii domni colectanti voru avã timpu destulu, ca se fia in pusetiune de a face din destulu detorintieloru luata asupra lor, si a sucurge cu spriginulu lor spre lamurirea si deslegarea acelei cestiuni vitali fatia de Asociatiunea nãstra. —

De altumintea precum sortitura de loteria filantropica impreunata cu petrecerea de saltu natiunale (balu) asia preste totu intreprinderile si lucrarile directiunei voru fi cu multu mai perfecte, si incoronate de unu rezultatu mai favorabilu interesulu Asociatiunei nãstre. —

Desprece subscriã directiune grabesce a insciintia pre onoratulu publicu romanu, si cu deosebire pre toti p. t. membrii ai Asociatiunei cu acãsa insemnare: cã din partea acãstei directiuni sã facutu deodata si acãsa despusetiune: Ca sortiturele loteriei filantropice si biletele de balu determinate pentru diuã prima a adunarei generale, ce a fostu conchiamata pe $\frac{2}{14}$ Juniu a. c. se se privesca de valide numai pentru nou defptulu terminu alu adunarei generale adeca 1. Septemvre a. c. st. nou, candu cu ocaziunea petrecerei de saltu natiunale se va esecutã si acãsa sortitura.

Datu din siedintiã straordinaria in Aradu, 23 Maiu nou 1869.

Directiunea Asociatiunei natiunale pentru cultura poporulu romanu.

Presiedinte substitutu:

Demetriu Bonciu m. p.
in absintia directorulu secundariu substitutu.

Petru Petrovicu m. p.
notariulu Asociatiunei.

*) Sunt rogare si celelalte onorate redactiuni ale diareloru natiunale, pentru bunavointia de a reproduce insciintierea acãstã si in colãnele lor.
Directiunea.

Postã redactiunei.

Dlu R. in A. amu rezervatu cu astadata din causã cã era nrulu incheiatu.

Pentru redactiune: **Custante Gurbanu.**

Tipariulu lui Stefaniu Gyulay in Aradu.